

आर.टी.ई.२५ टक्के शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती
दर निश्चिती व प्रतिपूर्ती अदा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:आरटीई-२०१८/प्र.क्र.२४५/एस.डी.-१
मादाम कामा मार्ग हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ०१ नोव्हेंबर, २०१८

शासन परिपत्रक:-

आर.टी.ई. २५ टक्के प्रवेश प्रक्रिया, शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती दर निश्चिती तसेच त्यातील सुधारणांबाबत मा.अपर मुख्य सचिव (शालेय शिक्षण व क्रीडा) यांचे अध्यक्षतेखाली दि.०६ सप्टेंबर, २०१८ रोजी पुणे येथे बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीमध्ये झालेल्या निर्णयास अनुसरून करावयाच्या कार्यवाहीबाबत खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

१) सन २०१७-१८ मध्ये आर.टी.ई. २५ टक्के अंतर्गत शाळांना द्यावयाची शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती ही सन २०१६-१७ या वर्षाच्या मंजूर दराप्रमाणे करण्यात यावी.

२) शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीकरिता खालील कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.

- i) शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीचे दायित्व शाळांना अदा करण्यापूर्वी गटशिक्षणाधिकारी स्तरावर शिक्षणाधिकारी यांनी आवश्यकतेनुसार तपासणी समित्या/पथके गठीत करावीत.
- ii) सदर समित्यांनी/पथकांनी आरटीई पोर्टलवरून झालेले प्रवेश व सरल पोर्टल मध्ये असलेली नावे तसेच मागील वर्षाचे carry forward झालेले प्रवेश याची शाळेमध्ये जावून तपासणी करावी. प्रत्येक वर्गात जावून RTE २५ टक्के प्रवेशित विद्यार्थ्यांची हजेरी घ्यावी व त्याचा अहवाल प्रपत्र-“अ” व प्रपत्र-“ब” मध्ये तयार करावा.
- iii) शाळेच्या शैक्षणिक फीची देखील तपासणी करावी. शैक्षणिक फी संदर्भात PTA चा ठराव/बैठकीचे इतिवृत्त तसेच रोख पुस्तक याचा तपशील विचारात घ्यावा.
- iv) तपासणी समितीने/पथकाने शक्य असल्यास यासंदर्भात पालकांची बैठक घेऊन फी काय आकारली याची माहिती घ्यावी.
- v) अहवालाच्या दोन प्रती तयार कराव्यात यावर सर्व संबंधितांनी स्वाक्षरी करावी.
- vi) तपासणी पथकाने एक प्रत ठेवावी व एक प्रत मुख्याध्यापकांना द्यावी.

- vii) B.E.O. यांनी त्यांच्या अखत्यारित सर्व पथकांच्या अहवालाच्या प्रती एकत्र करून शिक्षणाधिकारी यांना पाठवाव्यात.
- viii) शिक्षणाधिकारी यांनी त्यांच्याकडे प्राप्त झालेल्या अहवालाचे आधारे सर्व शाळांची शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती दायित्वाची उतरत्या क्रमाने यादी तयार करावी.
- ix) प्रत्येक शाळेची फी प्रतिपूर्तीसंदर्भातील फाईल प्रत्येक शिक्षणाधिकारी कार्यालयात असणे अनिवार्य राहिल. तसेच हे वरिष्ठांच्या पडताणीसाठी / ऑडिट पडताळणीसाठी उपलब्ध ठेवावे.
- x) आरटीई शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीकरिता शाळांना प्रथम मान्यता व आरटीईची मान्यता असणे आवश्यक आहे. तसेच शाळांचे ऑडीटही चार्टर्ड अकौंटंट मार्फत झालेले असावे व त्या ऑडीटमध्ये शैक्षणिक फीचा उल्लेख असावा. आरटीई मान्यताप्राप्त प्रमाणपत्र तसेच ऑडिट रिपोर्ट असल्याशिवाय शाळांना प्रतिपूर्ती करण्यात येवू नये.
- xi) मुद्दा क्र. (viii) मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे उतरत्या क्रमाने शाळेतील दायित्वाची यादी तयार झाल्यानंतर सर्व शाळांना त्यांच्या एकूण दायित्वाच्या ५० टक्के निधी वितरित करावा.
- xii) संबंधित खाजगी शाळांनी खालील अटींची पूर्तता करावी.
- अ) खाजगी शाळेतील सर्व विद्यार्थ्यांच्या आधार क्रमांकाची नोंदणी करावी.
- ब) वित्त विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्यांसंबंधी खाजगी शाळांनी शासनाकडून / स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून जमिनी शाळेसाठी भाडेतत्वावर किंवा सवलतीच्या दरावर घेतली असल्यास त्याची माहिती उपलब्ध करून द्यावी.
- क) शाळांनी इयत्ता १ ली ते ८ वी ची fee structure ची माहिती सरल पोर्टल व त्यांची वेबसाईट असल्यास त्यावर जाहिर करावी.
- xiii) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), पुणे यांनी प्रपत्र-“अ” व प्रपत्र-“ब” मध्ये सर्व जिल्ह्यांचा सविस्तर प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करावा.
- ३) सन २०१९-२० या वर्षापासून प्रवेशफेच्या जास्तीत जास्त तीन घेण्यात याव्यात. चौथ्या विशेष फेरीचे आयोजन करण्यात यावे. या चौथ्या फेरीमध्ये जो प्रथम शाळेमध्ये दाखल होईल त्याला प्रवेश देण्यात यावा. (First come First serve)
- ४) ज्या शाळांनी शासनाच्या जमिनी सवलतीच्या दराने प्राप्त केल्या आहेत त्या शाळांचा करारनामा विचारात घेऊन व त्यांची नमूद कर्तव्य/जबाबदाऱ्या विचारात घ्याव्यात. सदर शाळांना आरटीई २५ टक्के अंतर्गत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती करू नये.

५) आरटीई २५ टक्के करीता प्राप्त होणारा निधी शिक्षण संचालक (प्राथमिक), पुणे यांनी स्वतंत्र खात्यात जमा ठेवावा. तसेच या खात्यातून थेट शाळांना निधी अदा करावा. तत्पूर्वी जिल्ह्यांतील शाळांना निधीची आवश्यकता जिल्हा शिक्षणाधिकारी यांनी प्रमाणित करावी.

२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८११०१११४३३१३०२१ असा आहे. सदर परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष गायकवाड)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.अध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा.सभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे अपर मुख्य सचिव
- ५) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
- ६) सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ७) सर्व मा. विधानसभा सदस्य / विधानपरिषद सदस्य, विधानभवन, मुंबई
- ८) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ९) मा.प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग
- १०) मा.आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११) राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
- १२) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा, सर्व
- १३) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) विभागीय शिक्षण उपसंचालक, सर्व
- १५) एन.आय.सी., पुणे
- १६) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)/प्रशासन अधिकारी,
महानगरपालिका/नगरपालिका/कटक मंडळे सर्व
- १७) गटशिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, सर्व
- १८) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई (सर्व कार्यासने)
- १९) निवडनस्ती (कार्यासन- एसडी-१)

प्रपत्र-अ

आरटीई अंतर्गत शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांचा शाळानिहाय तपशील

वर्ष	इ. १ ली	इ. २ री	इ. ३ री	इ. ४ थी	इ. ५ वी	इ. ६ वी	इ. ७ वी	इ. ८ वी	एकूण
२०१२-१३									
२०१३-१४									
२०१४-१५									
२०१५-१६									
२०१६-१७									
२०१७-१८									
२०१८-१९									
एकूण									

प्रपत्र-ब

आरटीई अंतर्गत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीबाबत शाळानिहाय तपशील

जिल्हा	वर्ष	आरटीई २५ टक्के अंतर्गत शिक्षण घेत असलेले विद्यार्थी संख्या	आरटीई २५ टक्के शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीचा दर	शाळेने इतर विद्यार्थ्यांना आकारलेली फी	शाळेस नियमानुसार देय शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती रक्कम	शाळेस वाटप केलेली शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती रक्कम	शाळेस अदा करावयाची शिल्लक रक्कम (७-८)
१	२	४	५	६	७	८	९
	२०१२-१३						
	२०१३-१४						
	२०१४-१५						
	२०१५-१६						
	२०१६-१७						
	२०१७-१८						
	२०१८-१९						

टिप :- शाळेने इतर विद्यार्थ्यांना आकारलेल्या फीबाबतचा पुरावा सादर करावा.